

**БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС**

ХҮН АМ, ӨРХИЙН ТАНИЛЦУУЛГА-2021

УЛААНБААТАР 2022 ОН

ХЯНАСАН:

Т. Хаш-Эрдэнэ

БЗД-ийн Статистикийн хэлтсийн дарга

ТАНИЛЦУУЛГА БИЧСЭН:

Х. Намуунзул

БЗД-ийн Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС
МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР ХОТ
БАЯНЗҮРХ ДҮҮРЭГ, 16-Р ХОРОО, БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН
ТӨР ЗАХИРГААНЫ II БАЙР 3 ДАВХАР 303 ТООТ
Утас: 976-51-267349
976-51-261019
976-51-261728
Цахим хуудас: www.ubstat.mn
<http://bzd.ub.gov.mn/>
И-мэйл: bayanzurkh@nso.mn

АГУУЛГА

Нэр	Хуудас
Нэг. ХҮН АМЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2
Хоёр. НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	10
Гурав. НУТАГ ДЭВСГЭР, ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ	15
Дөрөв. ОРОН СУУЦНЫ НӨХЦӨЛ	17

Нэг. ХҮН АМЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Баянзүрх дүүрэгт 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар 104881 өрхийн 383892 хүн ам байнга оршин сууж байгаагийн 185517 нь эрэгтэй (48.3%), 198375 нь эмэгтэй (51.7%) байна.

Хүснэгт 1. Монгол Улс, Нийслэл, Дүүргийн өрх, хүн амын тоо

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	2020	2021
	мян.өрх				
Өрхийн тоо	95.0	95.7	104.8	105.8	104.9
Нийслэлийн өрхийн тоо	386.2	387.5	411.4	414.3	412.5
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	24.6	24.7	25.5	25.5	25.4
Улсын нийт өрх	885.6	894.5	897.4	908.7	920.2
Улсын дүнд эзлэх хувь	10.7	10.7	11.7	11.6	11.4
	мян.хүн				
Хүн амын тоо	336.9	343.6	361.7	367.7	383.9
Нийслэлийн хүн амын тоо	1 417.4	1 491.4	1 466.1	1 499.1	1 539.2
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	23.8	23.0	24.7	24.5	24.9
Улсын нийт хүн ам	3 177.9	3 238.5	3 197.0	3 357.3	3 409.9
Улсын дүнд эзлэх хувь	10.6	10.6	11.3	10.9	11.2

Баянзүрх дүүрэгт Монгол Улсын нийт хүн амын 11.2 хувь нь, Нийслэл хотын хүн амын 25.4 хувь нь тус тус амьдарч байна. Баянзүрх дүүргийн хүн амын тоо 2020 оноос 910 өрхөөр (0.9%) буурсан ба 16213 хүн ам (4.4%)-аа өссөн үзүүлэлттэй байна.

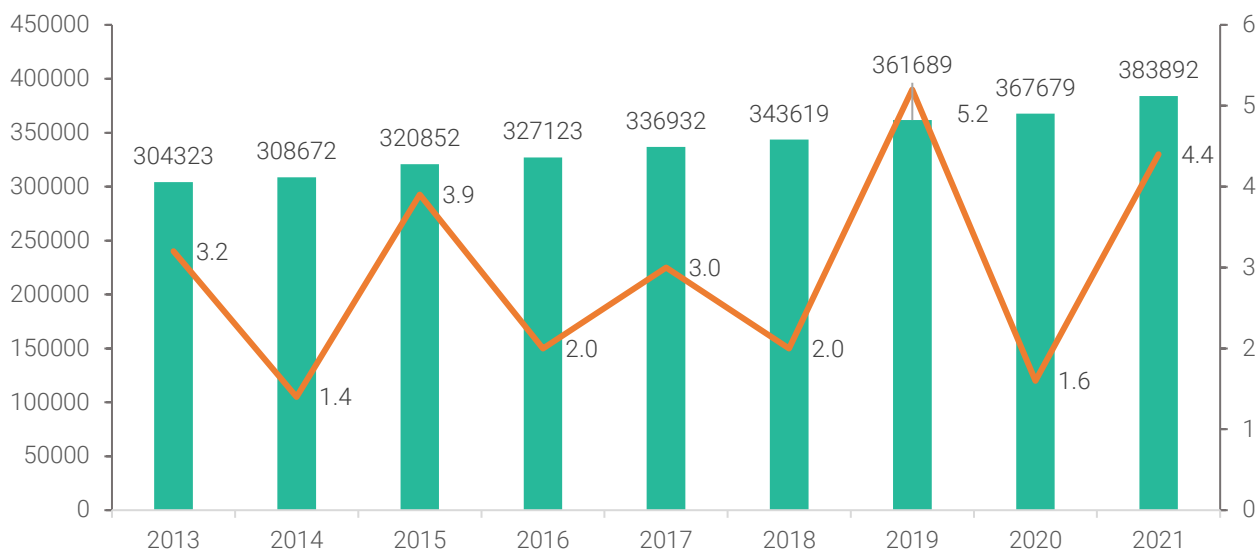
Хүснэгт 2. Хүн амын жилийн дундаж тоо

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	2020	2021
Жилийн эхний хүн ам	327 123	336 932	343 619	361 689	367 679
Жилийн эцсийн хүн ам	336 932	343 619	361 689	367 679	383 892
Хүн амын жилийн дундаж тоо	332 028	340 276	352 654	364 684	375 785
Өсөлтийн хурд (хувь)	3.0	2.0	5.2	1.6	4.4

Баянзүрх дүүргийн нийт хүн амын жилийн дундаж тоо нь 2020 оноос 16213 хүнээр (4.4%) өсчээ.

Хүн амын жилийн өсөлтийн хурдыг сүүлийн жилүүдийн үзүүлэлтээр авч үзвэл: 2011-2012 онд 4.1 хувь, 2012-2013 онд 3.2 хувь, 2013-2014 онд 1.4 хувь, 2014-2015 онд 3.9 хувь, 2015-2016 Өрх, хүн ам, нийгмийн статистик үзүүлэлт 4 онд 2.0 хувь, 2016-2017 онд 3.0 хувь, 2017-2018 онд 2.0 хувь, 2018-2019 онд 5.2 хувь, 2020-2021 онд 4.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 1. Баянзүрх дүүргийн хүн амын өсөлт

Хүн амын өсөлт нь төрөлт болон нас баралтын зөрүүгээр тодорхойлогдох ердийн цэвэр өсөлт, шилжин ирэлт, шилжин явалтын зөрүүгээр тодорхойлогдох механик цэвэр өсөлт гэсэн үндсэн бүрэлдэхүүн хэсгээс тогтоно. 2018-2020 онд ердийн цэвэр өсөлт буурсан байгаа нь төрөлт буурч, нас баралт нэмэгдсэн, мөн Нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар хөдөөнөөс ирэх шилжилт хөдөлгөөнийг хязгаарласантай нь холбоотой байна.

Хүснэгт 3. Баянзүрх дүүргийн хүн амын цэвэр өсөлт

Үзүүлэлт		2017	2018	2019	2020	2021
Баянзүрх	Төрсөн хүүхэд	7 599	7 872	7 898	7 875	7 582
	Нас барсан хүн	1 563	1 575	1 665	1 651	2 194
	Ердийн цэвэр өсөлт	6 036	6 297	6 233	6 224	5 388
	Ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент	21.2	20.6	19.9	19.1	1.4
Нийслэл	Төрсөн хүүхэд	38 404	40 703	41 206	39 779	36 416
	Нас барсан хүн	7 605	7 561	7 801	7 216	9 503
	Ердийн цэвэр өсөлт	30 799	33 142	33 405	32 583	26 913
	Ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент	19.5	18.8	18.3	17.8	1.8

Жил ирэх тусам ердийн цэвэр өсөлт, түүний коэффициент өсөж байсан боловч сүүлийн 3 жил буурах хандлагатай байна. Учир нь төрөлт, нас баралт буурсан байгаатай холбоотой юм. Мөн нийслэлийн ердийн цэвэр өсөлтөд тус дүүрэг 20-аас дээш хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 4. Өрх, хүн амын тоо

Хороо	Газар нутгийн хэмжээ /га/	2021 он				Дундаж ам бүл	Хүн амын нягтрал*
		Өрх	Хүн ам	Эрэгтэй	Эмэгтэй		
Дүн	122 660	104 881	383 892	185 517	198 375	3.7	3.1
1	55.73	2 913	9 994	4 759	5 235	3.4	179.3
2	154.32	3 911	12 942	6 285	6 657	3.3	83.9
3	32.11	1 827	8 003	3 671	4 332	4.4	249.2
4	199.70	4 774	19 018	8 829	10 189	4.0	95.2
5	248.29	6 427	23 515	11 486	12 029	3.7	94.7
6	27.36	2 603	10 637	4 981	5 656	4.1	388.8
7	16.17	1 612	6 896	3 298	3 598	4.3	426.5
8	210.79	5 939	21 285	10 440	10 845	3.6	101.0
9	839.74	3 734	13 554	6 655	6 899	3.6	16.1
10	585.72	1 897	7 903	3 912	3 991	4.2	13.5
11	35 264.70	3 024	9 055	4 520	4 535	3.0	0.3
12	232.42	3 967	14 800	7 296	7 504	3.7	63.7
13	101.87	3 012	12 468	5 866	6 602	4.1	122.4
14	147.76	5 776	20 188	9 752	10 436	3.5	136.6
15	16.38	1 633	7 359	3 416	3 943	4.5	449.3
16	90.64	6 538	23 961	11 460	12 501	3.7	264.4
17	132.45	2 568	9 677	4 771	4 906	3.8	73.1
18	30.43	2 934	12 865	5 981	6 884	4.4	422.8
19	220.47	3 434	12 549	6 124	6 425	3.7	56.9
20	77 988.10	2 768	7 375	3 803	3 572	2.7	0.1
21	1 069.80	3 109	11 826	5 864	5 962	3.8	11.1
22	338.95	3 930	13 726	6 786	6 940	3.5	40.5
23	1 357.79	4 083	14 631	7 269	7 362	3.6	10.8
24	740.75	2 451	9 522	4 713	4 809	3.9	12.9
25	47.38	5 593	19 527	9 108	10 419	3.5	412.1
26	892.29	7 767	26 727	12 566	14 161	3.4	30.0
27	256.95	3 810	13 971	7 029	6 942	3.7	54.4
28	1 365.41	2 847	9 918	4 877	5 041	3.5	7.3

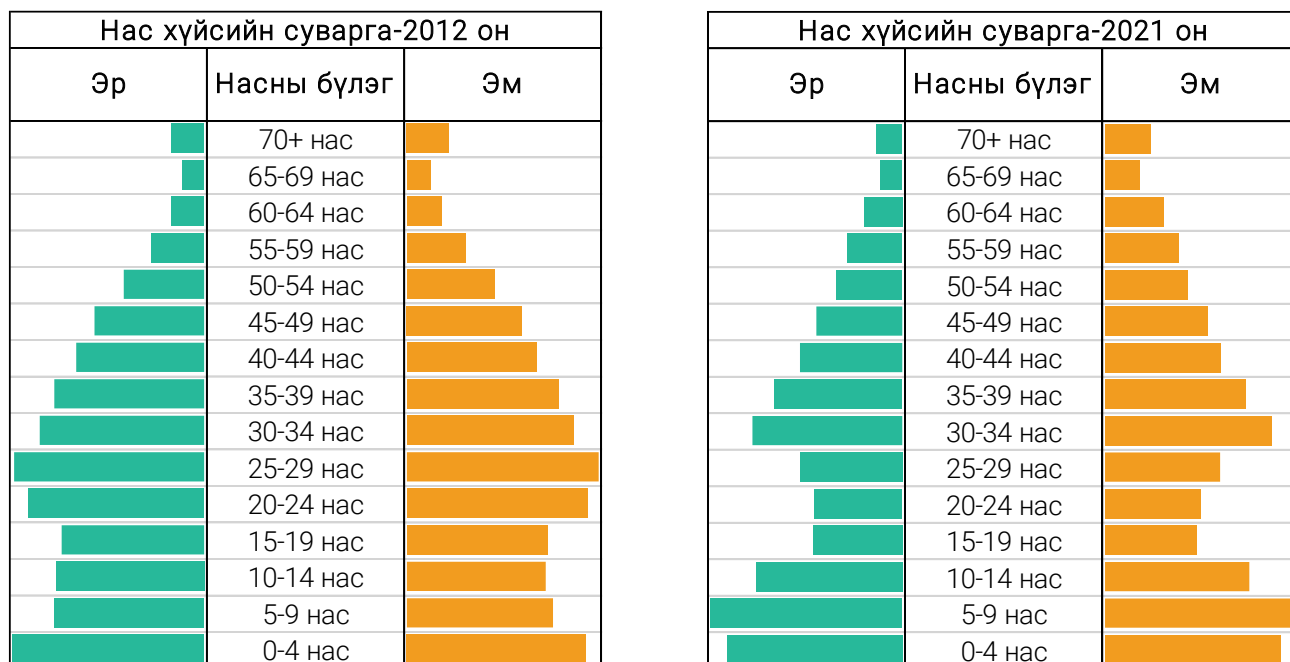
*-Нэгж газар нутагт ногдох хүн амын тоог илэрхийлнэ.

Нэг га газарт ногдох хүний тоо буюу хүн амын нягтрал 7 дугаар хороонд 426.4, 15 дугаар хороонд 449.3, 18 дугаар хороонд 422.8 хүн байгаа нь хамгийн их хүн ам төвлөрсөн байна. Нийслэлийн хүн амын дундаж наслалт 2021 онд 72.32 болж, өмнөх оноос 0.23 жилээр уртасжээ.

Хүснэгт 5. Хүн амын дундаж наслалт

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	2020	2021
Улаанбаатар	71.51	71.65	71.80	72.09	72.32
Улсын дундаж	69.89	70.19	70.41	70.71	71.01
Нийслэл, улсын дунджийн зөрүү	1.62	1.46	1.39	1.38	1.31

Зураг 2. Нас хүйсийн суварга

Баянзүрх дүүргийн нийт хүн амын 62 хувийг 35 хүртэлх насны залуучууд эзэлж байна. Тодруулбал нийт хүн амын 37.8 хувь (145120 хүн) нь 0-18 насны хүүхэд, 54.9 хувь (210976 хүн) нь 19-59 насны хүмүүс, 7.3 хувь (27796 хүн) нь 60 ба түүнээс дээш насны өндөр настан тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 6. Хүн амын тоо, насны бүлгээр, хүйсээр 2021 он

Нас, насны бүлэг	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа
ДҮН	383 892	185 517	198 375	93.5
0	8 371	4 286	4 085	104.9
1	8 254	4 188	4 066	103.0
2	8 980	4 542	4 438	102.3
3	9 127	4 638	4 489	103.3
4	8 916	4 600	4 316	106.6
5	9 626	4 927	4 699	104.9
6	9 778	5 061	4 717	107.3
7	9 764	4 937	4 827	102.3
8	9 789	4 934	4 855	101.6
9	8 669	4 418	4 251	103.9
10	8 298	4 240	4 058	104.5
11	7 388	3 779	3 609	104.7
12	7 544	3 800	3 744	101.5
13	6 620	3 454	3 166	109.1
14	6 119	3 132	2 987	104.9
15	4 944	2 471	2 473	99.9
16	4 472	2 297	2 175	105.6
17	4 220	2 169	2 051	105.8
18	4 241	2 092	2 149	97.3
19	4 408	2 227	2 181	102.1
20	4 409	2 226	2 183	102.0
21	4 594	2 302	2 292	100.4
22	4 623	2 269	2 354	96.4
23	4 452	2 116	2 336	90.6
24	4 548	2 141	2 407	88.9
25	4 932	2 315	2 617	88.5
26	5 125	2 391	2 734	87.5
27	5 225	2 614	2 611	100.1
28	5 128	2 467	2 661	92.7
29	6 413	3 127	3 286	95.2
30	7 214	3 459	3 755	92.1
31	7 892	3 848	4 044	95.2
32	8 224	3 980	4 244	93.8
33	8 070	3 942	4 128	95.5
34	7 810	3 794	4 016	94.5
35	7 526	3 638	3 888	93.6
36	7 054	3 464	3 590	96.5
37	6 730	3 284	3 446	95.3
38	6 110	2 989	3 121	95.8
39	5 879	2 867	3 012	95.2
40	5 569	2 664	2 905	91.7
41	5 675	2 788	2 887	96.6
42	5 359	2 580	2 779	92.8
43	5 225	2 460	2 765	89.0
44	5 113	2 405	2 708	88.8
45	4 881	2 276	2 605	87.4
46	4 774	2 270	2 504	90.7
47	4 804	2 233	2 571	86.9
48	4 622	2 166	2 456	88.2
49	4 248	1 967	2 281	86.2

Нас, насны бүлэг	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа
50	3 925	1 853	2 072	89.4
51	3 953	1 794	2 159	83.1
52	3 587	1 624	1 963	82.7
53	3 567	1 583	1 984	79.8
54	3 420	1 523	1 897	80.3
55	3 347	1 466	1 881	77.9
56	3 045	1 353	1 692	80.0
57	3 268	1 439	1 829	78.7
58	3 193	1 376	1 817	75.7
59	3 035	1 325	1 710	77.5
60	2 541	1 054	1 487	70.9
61	2 748	1 113	1 635	68.1
62	2 439	990	1 449	68.3
63	2 227	874	1 353	64.6
64	2 035	855	1 180	72.5
65	1 743	721	1 022	70.5
66	1 575	626	949	66.0
67	1 400	555	845	65.7
68	1 204	517	687	75.3
69	1 104	453	651	69.6
70	792	291	501	58.1
71	1 076	406	670	60.6
72	741	247	494	50.0
73	744	283	461	61.4
74	655	243	412	59.0
75	543	189	354	53.4
76	514	213	301	70.8
77	449	172	277	62.1
78	403	162	241	67.2
79	505	188	317	59.3
80	369	140	229	61.1
81	359	142	217	65.4
82	255	91	164	55.5
83	238	83	155	53.5
84	184	54	130	41.5
85	173	66	107	61.7
86	139	38	101	37.6
87	127	43	84	51.2
88	115	32	83	38.6
89	104	28	76	36.8
90	73	22	51	43.1
91	83	16	67	23.9
92	39	12	27	44.4
93	16	2	14	14.3
94	19	8	11	72.7
95	15	3	12	25.0
96	18	4	14	28.6
97	8	5	3	166.7
98	7	3	4	75.0
99	3	1	2	50.0
100+	14	2	12	16.7

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа нь 2021 онд 0 настай хүүхэд нь 105.3 байгаа нь 100 эмэгтэй хүүхэд тутамд 105 эрэгтэй хүүхэд төрж байгааг илтгэж байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа ийм байдаг ч нас ахих тусам хүйсийн харьцаа эсрэгээр болж буурдаг байна. 2021 оны суурин хүн амын хүйсийн харьцаа 93.5 байгаа нь дүүргийн 100 эмэгтэй тутамд 93 эрэгтэй ногдож байгааг харуулж байна. Уг үзүүлэлтийн улсын дүн 96.4, нийслэлийн дүн 93.5 байна.

Хүснэгт 7. Хүн ам зүйн ачаалал

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	2020	2021
0-14 насны хүн ам	99 647	107 078	117 611	121 356	127 243
65 ба түүнээс дээш насны хүн ам	11 804	12 407	13 646	14 585	15 806
15-64 насны хүн ам	225 481	224 134	230 432	231 738	240 843
Хүн ам зүйн ачаалал*	49.4	59.4	57.0	58.7	59.4

*-Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох тэжээлгэгчийн тоо буюу нийгэмд үзүүлж буй ачаалал

15 -аас доош насны хүүхэд болон 65, түүнээс дээш насны өндөр настай хүн амын нийлбэрийг 15-64 насны хүн амд харьцуулсан дүнгээр илэрхийлэгддэг хүн ам зүйн ачаалал 2021 оны байдлаар 59.4 байгаа нь хөдөлмөрийн насны 100 хүн бүр ойролцоогоор 59 хүнийг тэжээж байгаагийн 44 нь хүүхэд, 15 нь хөдөлмөрийн нас хэтэрсэн ахмад насны хүн байна.

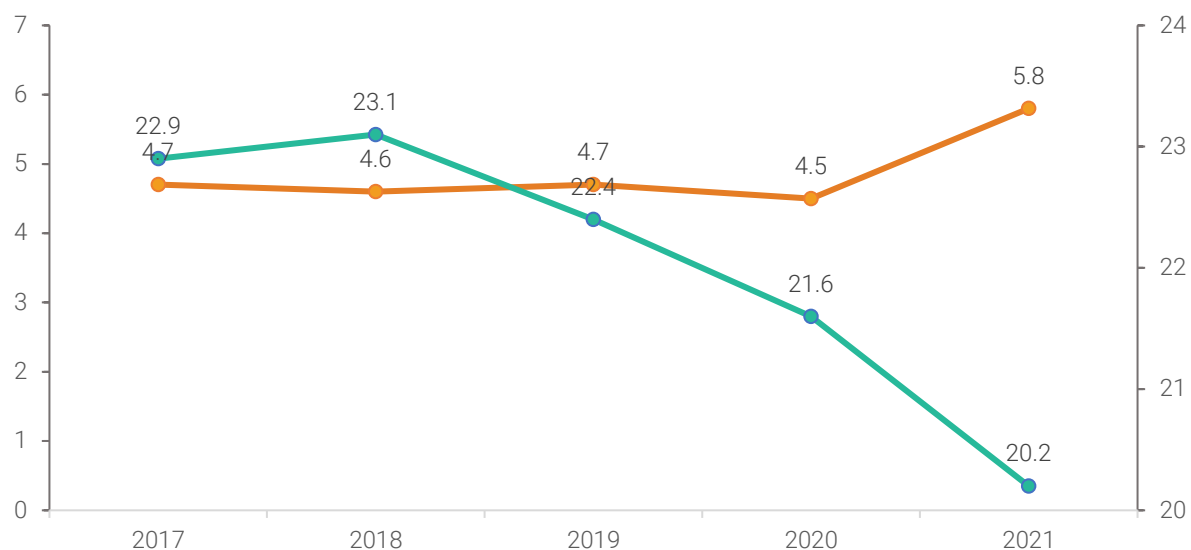
ХҮН АМЫН ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ

Энэ онд 7582 хүүхэд шинээр мэндэлсэн ба үүнээс 3872 нь хүү (51%), 3710 нь охин хүүхэд (49%) бөгөөд төрөлт нь өмнөх оноос 293 хүүхдээр (3.7%) буурсан байна. 2021 онд нас барсан хүний тоо өмнөх оноос 543 хүнээр (32.9%) өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 8. Төрөлт, нас баралт, коэффициент

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	2020	2021
Төрөлтийн тоо	7 599	7 872	7 898	7 875	7 582
Нас барсан хүний тоо	1 563	1 575	1 665	1 651	2 194
Төрөлтийн ерөнхий коэффициент	22.9	23.1	22.4	21.6	20.2
Нас баралтын коэффициент	4.7	4.6	4.7	4.5	5.8

Зураг 3. Төрөлт, нас баралтын ерөнхий коэффициент

2021 онд төрөлтийн ерөнхий коэффициент 20.2 байгаа нь 1000 хүн тутамд 20 шинээр төрсөнхүүхэд байгааг харуулж байна.

Мөн нас баралтын ерөнхий коэффициент 5.8 байгаа нь 1000 хүн тутамд 5-6 хүн нас барж байгааг илтгэж байна.

Хүснэгт 9. Амаржсан эхийн боловсролын түвшин

Үзүүлэлт	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Амаржсан эхийн тоо бүгд	8 367	8 687	8 589	8 351	8 601	8 559	8 510	8250
Боловсролгүй	8	0	23	169	93	51	51	40
Бага	17	4	33	33	18	21	14	16
Суурь	127	82	172	150	128	85	85	66
Бүрэн дунд	3 269	3 168	3 095	2 890	2 872	2 733	2 746	2 693
Техник болон мэргэжлийн/ Тусгай мэргэжлийн дунд	120	107	535	137	147	161	158	142
Дээд боловсролтой	4 826	5 326	4 731	4 972	5 343	5 508	5 456	5 293

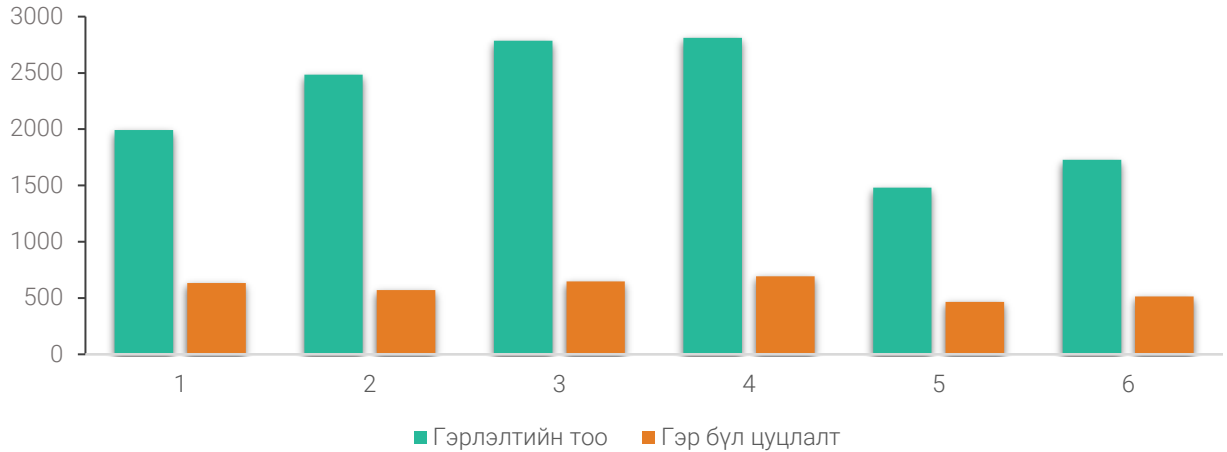
Нийт 8250 амаржсан эхийг боловсролын түвшингээр нь авч үзвэл дээд боловсролтой 64.1 хувь, техник болон тусгай мэргэжлийн 1.7 хувь, бүрэн дунд 32.6 хувь, суурь 0.8 хувь, бага 0.2 хувь, боловсролгүй 0.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Амаржсан эхийн 7452 хүн нь (90.3%) гэр бүлтэй, 798 хүн нь (9.7%) гэр бүлгүй байна.

ХҮН АМЫН ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ

2021 оны жилийн эцсийн байдлаар дүүргийн хэмжээнд нийт 1729 хос гэрлэлтээ шинээр батлуулсан нь өмнөх оноос 16.7 хувиар буурч, 514 хос гэрлэлтээ дуусгавар болгосон нь өмнөх оноос 10.3 хувиар буурсан байна.

Зураг 4. Гэрлэлт, гэр бүл цуцлалт

Хүснэгт 10. Гэрлэлт, цуцлалтын ерөнхий, тусгай коэффициент

Он	Хүн амын жилийн дундаж тоо	15 ба түүнээс дээш хүн амын тоо	Гэрлэлтийн тоо	Гэрлэлтийн ерөнхий коэффициент	Гэрлэлтийн тусгай коэффициент	Салалтын тоо	Салалтын ерөнхий коэффициент	Салалтын тусгай коэффициент
2011	274 643	211 455	1 299	4.7	6.1	401	1.5	1.9
2012	289 099	215 729	1 397	4.8	6.5	421	1.5	2
2013	299 616	222 973	1 572	5.2	7.1	423	1.4	1.9
2014	306 498	228 776	1 889	6.1	8.2	522	1.7	2.3
2015	314 672	226 067	2 021	6.4	8.9	669	2.1	3
2016	323 988	232 343	1 992	6.1	8.6	633	2	2.7
2017	332 028	237 285	2 485	7.5	10.5	571	1.7	2.4
2018	340 276	236 541	2 785	8.2	11.8	647	1.9	2.7
2019	352 654	244 078	2812	8	11.5	692	2	2.8
2020	364 684	246 323	1 482	4.1	6.0	466	1.3	1.9
2021	375 785	256 649	1 729	4.6	6.7	514	1.4	2.0

Гэрлэлтийн ерөнхий коэффициентээс харахад 1000 хүн тутамын 4-5 нь, гэрлэлтийн тусгай коэффициентээс харахад 15 ба түүнээс дээш насны 1000 хүн тутмын ойролцоогоор 6-7 нь шинээр гэр бүл болж байна.

Салалтын ерөнхий коэффициентээс харахад нь 1000 хүн тутмын 1 нь, тусгай коэффициент нь 15 ба түүнээс дээш насны 1000 хүн тутмын 2 нь гэр бүлээ тус бүр дуусгавар болгосон байна.

Вэб сайт: www.1212.mn

Вэб сайт: www.ubstat.mn

Facebook page: БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС